

KÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA
ÉS A MEGYEI NEPTANÁCS LAPJA

XXVI. évfolyam, 7890. szám | Vasárnap, 1970. augusztus 2. | 4 oldal, 30 bani

DÖNTŐ NAPOK A SZÁNTÓFÖLDEKEN

Befejezték az aratást

Mint arról már beszámoltunk, napról-napra újabb állami mezőgazdasági vállalatok és termelőszövetkezetek végeznek a kenyérgabona aratásával. Pénteken a Lippai Állami Mezőgazdasági Vállalatban dolgozó kombájnosok is befejezték az aratást. Tegnap a késő esti órákban kapunk hírt az Anygaki Állami Mezőgazdasági Vállalat pártbizottságának titkáráról, Motocă Vasile-től, hogy a vállalatban leartatták az 1141 hektár búzát.

Befejezés előtt állnak a kenyérgabona aratásával az ötvenes állami gazdaságban is. A 2845 hektár területre természetesen búzából a 68 C1 és C3 kombájnos és az öt Gloria C12 eddig, pontosabban szombatig, 2610 hektár területet helyezte biztonságba. Ságáról is hír érkezett, hogy hétfőn a déli órákban leáll mind a 37 kombájnos.

mivel befejezik a 2210 hektár búza aratását. Az állami mezőgazdasági vállalatokhoz hasonlóan jó ütemben haladt az aratás a soborsini, a tótvárdi, a júliati, a cáprioara-i, az iltői és a petrisi termelőszövetkezetekben is. Az említett gazdaságokban ugyanis befejezték a búza aratását.

A gépek és az idő ésszerűbb kihasználásával fokozzuk a nyári munkálatok ütemét

Megyénk mezőgazdasági termelőszervezeteiben meggyorsult az aratás üteme. Ezzel párhuzamosan jól halad a tarlómunka, a szántás és a vetés is. Július 30-án estig az összes búzavetésnek 61 százaléka aratott le és csépezték ki a kombájnosok és a termelőszövetkezeti tagok. Azokban a gazdaságokban, amelyekben hajnalhasadtól késő estig felelősségteljesen dolgoztak, már csak néhány hektár terület maradt talpon a búza. Lehet, hogy mire a sorok nyomdáfestéket látnak, végeznek a búza aratásával a tornyai, a szentmártoni, a sajtyenyi Scinteia, a nagylaki Mureșul és más termelőszervezetekben is.

Banciu Aurel elvtárs, a soborsini pártbizottság titkára arról tájékoztató bennünket, hogy miután a termelőszervezetekben végeztek az aratással, a kombájnosok dolgozó traktorosok a földterületek felszabadítására és a szántásra, illetve a vetésre összpontosítottak minden erejüket. Az aratástól tönkretett növények helyére szemeskukoricát és takarmánynövényeket vetettek. Az előirányzott 330 hektár kukoricából pénteken estig 275 hektáron földbe juttatták a magot. A soborsiniak bizonyítják, hogy a 90-es csoportba tartozó kukorica még beér és jól termést érnek el.

Soborsinhoz tartozik Cáprioara falu is. Itt is befejezték az aratást, ám a tarlómunkával és a vetéssel nagyon le vannak maradva. A tervszerűsített 310 hektár másod és szemes kukoricából eddig csak 145 hektárt vetettek be.

Mi okozza ezt a lemaradást, hiszen a soborsini és a cáprioara-i gazdaságokban teljesen megegyeznek a talaj- és a természeti viszonyok?

A két gazdaságban a Neudorf Mezőgazdasági Gépesítő Vállalat traktorosai dolgoznak. Soborsinban 11 traktor van. Igaz, csak papíron, mert a valóságban naponként csak 7-8 dolgozik, a többi üzemképtelen. Hasonló a helyzet, sőt talán még rosszabb Cáprioarában, ahol a 8 erőgépből a legtöbb esetben csak öt dolgozik. Olyan időszámítás is volt, amikor 3-4 traktor hasított a barázdát és a többi állt. Ezért a nagy lemaradás, a vetést illetően Cáprioarában — mondotta Banciu Aurel elvtárs, a községi pártbizottság titkára.

Mi a véleménye minderről a Neudorf Mezőgazdasági Gépesítő Vállalat igazgató bizottságának?

CSIGYÁR ISTVÁN

Lapunk tartalmából



III. oldal

Katonai küldöttségünk látogatása a Kínai NK-ban

Nixon elnök nyilatkozatban üdvözölte Izrael, Jordánia és az EAK álláspontját

IV. oldal

Megújítják év elején tett felajánlásukat

Nemzetgazdaságunk feladataiból egy bizonyos hányad az aradi Butor- és Épületvasalókat Gyártó Vállalat (IAMMBA) kollektívájára hárul. Előrebocsátjuk, hogy a kis közösség minden tudásával és szorgalmával a feladatok megvalósítását kiemelt figyelmet fordítva végzi. A héten megtartott termelői bizottsági ülésen az igazgató bizottság elnöke, Hentiu Petru mérnöknek beszámolója alapján, hogy ismét tulszárnyaltak célkitűzéseiket. Az összes készáru terv 101,4 százalékban, az eladott és bevezetett árutermelési terv 100,3 százalékban, a munkatermelékenységével kapcsolatos célkitűzést 102,7 százalékban, a nyereségi tervet 106 százalékban, míg az összes munkakör létszám tervét 98,7 százalékban teljesítették. S hogy az összehasonlítás teljes legyen, itt említenek meg azt is, hogy az ezer lej értékű készáru termékeket a tervezettnél 5,9 lejjel olcsóbban állították elő. Teljesítették év elején tett felajánlásukat is, sőt túl is lépték azokat, megpedig: az összes készáru termelési tervét egyaránt 88 000 lejjel, csökkent az önköltség, aminek folytán 132 000 lejt takarítottak meg. Ez hozzájárult ahhoz, hogy a vállalati nyereség tervét 593 000 lejjel túllépjék.

A mérnökök, technikusok és mesterek közreműködésével teljesítették a műszaki tervet is. Eredetileg 30 új termék asszimilálása és sorozatgyártásának beindítása szerepelt előirányzatukban. Ezzel szemben 35 új termék műszaki dokumentációját és prototípusát készítették el. Sok ezek közül a drága fém helyettesítését szolgálja. Már az év első felében műanyagból készítették a különböző polgártartókat, fogantatásokat, összekapcsoló szerkezeteket és más butor „vasalásokat”.

Kiváló eredmények ezek, melyek arra készítettek a Butor- és Épületvasalókat Gyártó Vállalat közösséget, hogy felújítsák év elején tett felajánlásukat. Ezek szerint az összes készáru termelési tervét év végéig 1 100 000 lejjel, a nyereségi tervet 1 200 000 lejjel az önköltség csökkentéséből származó megtakarítást 500 000 lejjel, a munkatermelékenység növekedésével kapcsolatos célkitűzést 2 százalékkal tetézik. Ezen felül vállalták, hogy 20 tonna helyett 50 tonna fémét takarítsanak meg év végéig.

Ezt követően apróképpen megvitatták az 1971-re szóló gazdasági terv célkitűzéseit. Jövőre az összes készáru termelés 4,5 százalékkal lesz nagyobb, mint az idén. S ezt a munkatermelékenység 8,09 százalékos növekedésével érik el. Automatizálják a technológiai folyamatokat, ami oda vezet, hogy az összes munkakör létszám 4,6 százalékkal csökken.

A vállalat főmérnöke bemutatja az új műszaki-szervezési intézkedések tervét is. Jövőre a terv szerint 27 nagy fontosságú műszaki szervezési kérdést kell megoldani. Teljes egészében át kell szervezni a csiszoló műhelyt, új körvágó-ollókat kell felszerelni, az 1-es és 2-es részlegeket elektromos szállító eszközökkel látni el, korszerűsíteni a szerelő-csomagoló osztályt, átalakítani a galvanizáló részleget és általában növekedniük a belső anyagmozgatást. Az évbegvétel számos javaslatot tett.

SIRBU DUMITRU, a Beruházási Bank felügyelője

NYOLCVAN ÉVES A KONSTANCAI KIKÖTŐ

A hagyományos Tengerésznapi az idén egybeesik a román tengerhajózás, kikötői munka és külkereskedelmi fejlődésének két jelentős eseményével: nyolcvan esztendővel ezelőtt alakult meg az első hazai tengerhajózási társaság, a Serviciul Maritim Român.

Konstanca ösödik óta kikötőként ismert. Már időszámításunk előtt a VII. században görög kolonisták telepedtek le a későbbi Tomis városában. A gátak és a dákok gabonát, mézet, szarvasmarhát cseréltek itt kelmékre, fegyverekre, ételre, mázsolára, ékszerekre, más görögországi áruira.

A török hódoltság idején a virágzó Tomis fejlődése visszacsúszott, a kikötő tevékenysége is csökkent. A függetlenségi háború utáni gyors kapitalista fejlődés folytán a tengerhajózás ismét előtérbe került: az állam megvásárolja egy brit társaságtól a konstancai kikötőt és a Konstanca-Cerna Vodă vasutvonalat.

1890-ben a Közmunkaügyi Minisztérium elhatározza, a Kikötőépítési Igazgatóság létesítését, elén I. B. Cantacuzino mérnökkel. Ekkor kezdődik meg a kikötő fejlesztése és korszerűsítése, ami szorosan összefügg az ország import-export szükségleteivel. Rakpartot, raktárakat, három gabonasilót, tankhajó kikötőt építenek és adnak a rendelkezésére 1934-ig. Ugyanakkor elkészül a tengeri kikötő épülete és a hajógyár 8000 tonnás üzemkökje.

A fejlesztési munkákkal egyidejűleg fellendül a kikötői forgalom is. 1895-ben, a Serviciul Maritim Român megalakulásakor a konstancai kikötő összforgalma csak 104 000 tonnát tett ki, 1913-ban elérte a 1 540 000 tonnát, 1927-ben pedig a 1 800 000 tonnát.

Konstanca kikötő, amelynek múltja ősi idők homályába vész, a népi hatalom éveiben történetéhez méltó fejlődésen megy keresztül, mindinkább érvényesül nemzetközi vonatkozásban, külkereskedelmi kapcsolatainak bővülésével. Nyolcvan év után fontos határkő a kikötő bővítésére és korszerűsítésére.

A fejlesztési munkákkal egyidejűleg fellendül a kikötői forgalom is. 1895-ben, a Serviciul Maritim Român megalakulásakor a konstancai kikötő összforgalma csak 104 000 tonnát tett ki, 1913-ban elérte a 1 540 000 tonnát, 1927-ben pedig a 1 800 000 tonnát.

Konstanca kikötő, amelynek múltja ősi idők homályába vész, a népi hatalom éveiben történetéhez méltó fejlődésen megy keresztül, mindinkább érvényesül nemzetközi vonatkozásban, külkereskedelmi kapcsolatainak bővülésével. Nyolcvan év után fontos határkő a kikötő bővítésére és korszerűsítésére.

A fejlesztési munkákkal egyidejűleg fellendül a kikötői forgalom is. 1895-ben, a Serviciul Maritim Român megalakulásakor a konstancai kikötő összforgalma csak 104 000 tonnát tett ki, 1913-ban elérte a 1 540 000 tonnát, 1927-ben pedig a 1 800 000 tonnát.

Tengerésznapi 1970

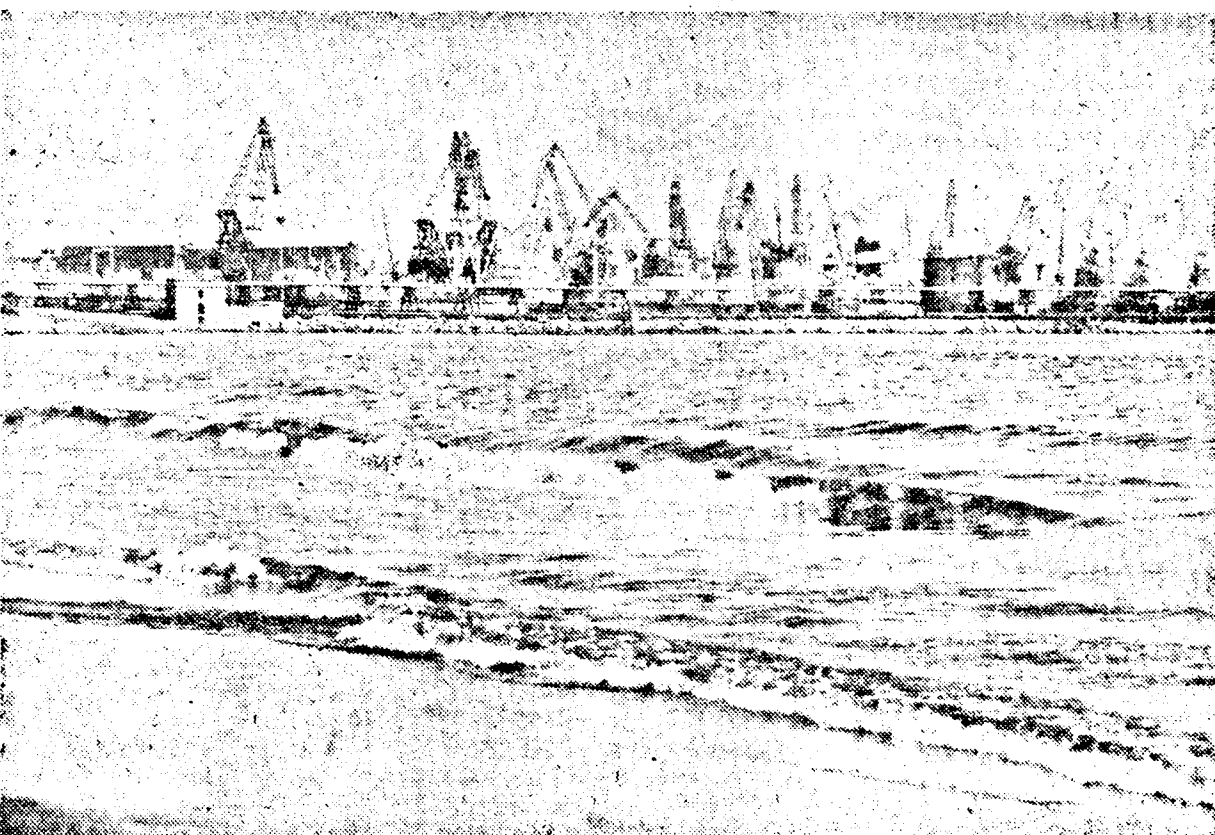
szerűsítésére vonatkozó párt- és kormányhatározat. Több mint 2500 méter hosszú, két hatalmas védőgát fogja át az új kikötőmedencét, ahol nagyarányú építkezések folynak: rakpartok és rakodóhelyek, érc, kőolaj és egyéb termékek manipulálására, raktárak és tárolók.

mas fellendülés jellemzi. Hajóállományunk, amelynek kapacitása 1959-ben még egy mostani 25 400 tonnás ércszállító hajóval sem ért fel, jelenleg több mint 50 teherhajót számlál, s a hazaunk vagy a világ jelentős üzemében épített különböző méretű, érc- és kőolaj szállító hajóknak kapacitása felméri a tonnára.

A konstancai kikötőben, ahol az ország import-export forgalmának körülbelül a fele bonyolódik le, jelenleg tízszer annyi árú kezelnek, mint a második világháború előtti csúcscégekben. Tavaly például mintegy 2000 román és idegen hajó horgonyzott le a rakpartok mellett és több mint 6,5 millió tonna árut raktak ki és be, ami több mint négyszerese az 1955. évének és több mint 60-szorosa a kikötő ide előirányzott tevékenységének meghaladja a 7 millió tonna árut; csupán az első felében 1000 különböző hajót raktak itt ki és be. Ezzel 3,3 százalékkal túlhaladtak a kikötői kapacitás növelésének feladatát, s ugyanakkor 6,3 százalékkal csökkentették a hajók vesztégségi idejét.

Románia, amely 80 évvel ezelőtt rátért a tengerhajózás modernizálásának útjára tovább fejleszti a konstancai kikötőt, amely előtt további nagyvessző távlatok nyílnak meg a szocialista haza ragyogó jövője keretében.

NICOLAE SIMION



A KONSTANCAI KIKÖTŐ

A pártos nevelés és felelősségtudat magas iskolája

Nincs szándékomban nagy szavakat használni, sem hízlelni valakinek ismeretét, hogy a felidült vizek elleni kíméletlen harcban azokban a napjaiban az aradiak élő gátat emeltek az ár útjába.

Számos aradival ismerkedtem meg más, szokatlan körülmények között is, amikor a Vagongyar nagy erkölcsi nehézségeken ment át, amikor veszélyben forgott hírneve, amikor a Szerszámgyár keservesen küzdött azért, hogy tiszteletben tarthassa külföldi megrendelőivel szembeni kötelezettségeit. Minden egyes alkalommal úgy tűnt nekem, hogy a munkaközösségek keretében — még a megfeszített munka legforróbb pillanataiban is — kihasználhatatlanul maradt az emberi erő, energia eddig ismeretlen, rejtett forrása.

Rövid pillantást vetettem Arad municípium biográfiájának legújabb adataira, hogy egy közműtényre világítsak rá: az emberek odaadása, önfeláldozása, erkölcsi-politikai erejére, hazafiságukra, amelyek a legnyilvánvalóbban a nagy megpróbáltatás pillanataiban — rendkívüli körülmények között — cselekedeteiken keresztül jutottak kifejezésre. A kommunista nevelés, a politikai oktatás, a politikai tömegmunka 25 esztendője tükröződött hűen az emberek öntudatos reflexeiben, abban a módban, ahogyan szíla-

dan, határozottan, semmilyen erőfeszítést nem kímélve cselekedtek. Azokban a rendkívüli körülményekben, abban a nagy harcban az emberek, a káderek, a vezetők többsége szigorú vizsgán ellenőrizte képességeit, jellemvonásait, odaadását, mozgósító és szervező erejét. Ezzel kapcsolatban fel lehetne tenni a kérdést, vajon idősebb volt-e még a municípiumi pártbizottság plenárisának napirendje, az hogy a pártszervek és szervezetek miként foglalkoznak a káderek kiválasztásával, felkészítésével, előléptetésével és töl-

dan, határozottan, semmilyen erőfeszítést nem kímélve cselekedtek. Azokban a rendkívüli körülményekben, abban a nagy harcban az emberek, a káderek, a vezetők többsége szigorú vizsgán ellenőrizte képességeit, jellemvonásait, odaadását, mozgósító és szervező erejét. Ezzel kapcsolatban fel lehetne tenni a kérdést, vajon idősebb volt-e még a municípiumi pártbizottság plenárisának napirendje, az hogy a pártszervek és szervezetek miként foglalkoznak a káderek kiválasztásával, felkészítésével, előléptetésével és töl-

CONSTANTIN MORARU

(Folytatás a II. oldalon)

AUGUSZTUS 23. ELŐTT

Ünnepköszöntő versenyben

Most, amikor drága hazánk felszabadulása 26. évfordulójának megünneplésére készülünk, minden üzemben és gyárban egyre nagyobb ütemben bontakozik ki a szocialista verseny. Dolgozók ezrei ismét be akarják bizonyítani, hogy a feladatokat, melyeket pártunk tűzött ki célul nemcsak teljesítik, hanem túl is szárnyalják. S hogy mennyire hősiessé küzdöttek az elmúlt három hónap alatt, azt bizonyítja az is, hogy még a hatalmas természeti csapás sem térítette le a dolgozó tömegeinket a jól meghatározott útról. Most a hét havi mérlegek zárasakor pedig ismét tanulságokat adtak hozzáértésüknek, önfeláldozásuk készségüknek.

A nagyvállalatokhoz híven ismét tulszárnyaltak meg felajánlásuk is. Az év elején vállalt 15 millió lej értékű össztermelési tervüket már majdnem teljes egészében valósággá váltották. Az árutermelési kapcsolatos egész esztendőre szóló vállalat pedig 200 000 lej híján teljesítették.

A Textilipari Kombinátban tervén felül gyártottak 32 tonna gyapotfonalat, 2,4 millió lej értékű konfekció árut és több ezer kötszövet ruhaneműt. Az üzemek

közötti szocialista versenyben az UTA gyáregységének közössége jár az élen.

A mezőgazdaság gépesítői...

...is kiválóan dolgoztak. S nincs is olyan dolgozó a Gépjárató Üzemben, aki versenyen kívül lenne. Ennek tudható be, hogy globális és árutermelési tervüket egyaránt 4 millió lejjel túllépték. Ezáltal egész évre szóló felajánlásukat hét hónap után 210 000 lejjel tetézték. Szintén a kollektív lelkesedést dicséri az, hogy tervén felül több mint 240 szivornyó nagy teljesítményű vízszivattyút gyártottak, melyekre oly nagy szükség volt az árvíz nyomai-
nak eltüntetésénél.

A pártos nevelés és felelősségtudat magas iskolája

(Folytatás az 1. oldalról)

keleletésével. A válasz erre a kérdésre határozottan igenlő.

Elsősorban is azért, mert azoknak a napoknak az egészséges szellemét nemcsak megőrizni és szilárdítani kell, hanem magasabb szintre kell emelni. Ez a szellem megköveteli a tervfeladatokat, például teljesítést minden tevékenységi területen, a tervfeladatokat és a vállalások teljesítését azért, hogy mindenki saját erőfeszítése révén minél nagyobb mértékben járuljon hozzá a termelési csapások által nemzetgazdaságunknak okozott veszteségek beépítéséhez.

Más szóval, a kádereknek, mindazoknak a vizsgálatok, akiknél végzős soron függ az emelkedés és más nagy fontosságú célok elérése — napról-napra igényesebb követelményeket támaszt, új magasabbrendű próbának teszi ki a káderek hozzáértését, szervező szellemét, kezdeményező erejét, alkotóképességét, mindazokat a jó tulajdonságokat, melyek nélkülözhetetlenek egy felelős szereppel megbízott káder számára.

Ha csupán a fenti szempontokat vesszük figyelembe, már akkor is megérthetjük, hogy a plenáris feladatok korántsem voltak könnyűk. Hiszen tematikájuk a kérdések széles körét ölelte fel, melyek színtelen arculata közül nehéz lenne meghatározni az elsődlegesen fontosakat. Annak a módnak az alapján, ahogyan a plenáris feladatok teljesítette, elmondhatjuk, hogy az újság pártos nevelés és felelősségtudat, az igényesség valószínűleg magas iskoláját jelentette.

Mint a plenáris ülés tanúja, még hozzátennék, egy előnyt: a viták határozott, tömör, célrátörő jellegűek. Igaz, az előterjesztett beszámolóban és egyes hozzászólásokban még leíró részek is előfordultak.

Különös figyelmet fordítottak — és ennek szigorúan tiszteletben tartott munkanormáma kell válnia — a párt által a káderek kiválasztásával és előléptetésével kapcsolatos megszabott politikai, szakmai és erkölcsi kritériumokra. Érdekeltek az ezen a téren a Gépjavító Üzemben, a CFR egységekben, az Oragváriban, a Textilipari Kombinátban, a Butorgváriban, az IAMMBA vállalatban elért jó eredményeket — ezeken a helyeken a káderek többségének felső és középfokú végzettsége van és az ezeknek megfelelő funkciókban tevékenykednek. Ugyancsak rámutattak: az utóbbi időben kezdeményezett, határozott intézkedések nyomán elérték, hogy bizonyos vállalatokban, mint például a Vagongyárban, az Élelmiszeripari Kombinátban és másuttal, egyes, felelős állásokat betöltő, meg nem felelő kádereket ratemert emberekkel helyettesítsenek, akik szervezőkészséggel és kezdeményező erővel rendelkeznek, megfelelő politikai és ideológiai színvonalal bírnak, méltó magatartást tanúsítanak a társadalomban és a magánéletben.

Az ezen a vonalon eddig elért eredmények csak feltételek képezik a jövő még kézzelfoghatóbb, még tartosabb sikereinek. Ahhoz, hogy ezeket megvalósíthassák, energikusnak, kíméletlenül harcolni kell az ellen, az egyes helyeken még fellépő irányzat ellen, hogy „szemrevétele” alapján, egvárdalu, szubjektív módon léptessék elő a kádereket. Ez a praktika gyakran vezet olyan tévedésekhez, melyeket drágán kell megfizetni.

Ezzel kapcsolatos az az elhangzott észrevétel is, hogy különösen az utóbbi időben ez irányban hoz-

zott intézkedések nem oldották meg a káder kérdések összességét a municipiumban. A káderek kiválasztása, előléptetése és nevelése — hangsúlyozta a plenárison előterjesztett jelentés — nem jelenthet időszakos feladatot. Ennek megszüntetése nélkül a pártvezetők nem lehetnek képesek a pártvezetők és szervezetek részéről állhatatos, állandó, magasfokú felelősségtudattal végrehajtott tevékenységet jelent. Az eddigi tapasztalatok arra köteleznek, hogy nagyobb figyelmet fordítsunk az emberek alapos megismerésére, és pedig nem csupán az iratcsomókban és referátumokban hanem elsősorban az emberek szakmai és társadalmi tevékenységéből, a családban és a közösségekben való magatartásából, vagyis ott, ahol legjobban körvonalazódik a vezető munkához elengedhetetlenül szükséges jellemvonások.

A káderpolitikát nem lehet egyszerűen végezni hanem a ká-

daluk vezetett munkaközösségnek, magatartás és önfeláldozás tén.

Ugyancsak ezzel kapcsolatban azt is hangsúlyozták: milyen jelentősége van annak, hogy a párt-vezetők és szervezetek olyan szaktárgyakat állítsanak meg a hatáskörükbe tartozó, valamint a vezető beosztásban lévő káderek számára, hogy szigorúan tiszteletben tartassák beosztottjaikkal és ezeket az általános érvelés szabályait. Mászóval az igényesség stafétáját, az erőteljesen hangsúlyozott felelősségtudatot fentről leig ki kell terjeszteni és nem lehet senki kedvéért kivételezni tekintet nélkül arra, hogy a ranglétra milyen fokán áll.

Kétségtelen, a plenáris vitái számos okot adtak az elgondolkodásra és a következtetések levonására, hiszen az elemzett témákhoz gazdag anyagból sok vonatkozást világítottak meg, de — mint arra már előjában rámutattam — nincs szándékomban valamennyi megvitatott kérdést felsorolni és még kevésbé elmélyíteni noha erre nem egy probléma rászolgálna és alapos, sokoldalú megvilágítás tárgyát képezhetné.

Több hozzászóló — így például Morar Lucia, a Textil Kombinát személyzeti osztályának igazgatója, Dancu Alexandru, az Élelmiszeripari Kombinát pártbizottságának titkára, Pădurean Lazăr, a municipiuni néptanács első alelnöke, Bolchiş Ştefan, a Szerszámgyárvár pártbizottságának titkára, Stanea Teodor, a kereskedelmi egységek pártbizottságának titkára, Rus Vasile, a KISZ municipiuni bizottságának első titkára és mások — értékes gondolatokat vetett fel, illetve javasolt a bírálat, valamint a káderpolitika egyes kérdéseinek megoldásával kapcsolatban. Ezek közül csupán a szak-káderek minél ésszerűbb felhasználását és elosztását, beruházási munkálatoknak magas szakképesítésű munkásokkal való ellátását, a munkaerő hullámszám megállítását stb. említettem meg. Már e témakörök felsorolása is teljesebb képet ad a plenáris munkálatairól, arról a módról, ahogyan sikerült nem csupán a megállapítások és feladatok „lejtárát” összeállítani, hanem mindezeket megoldás céljából a municipiuni pártbizottság tevékenységébe is beiktatni.

A plenáris következtetései még világosabban körvonalazódtak. Haş Teodor elvtárs, az RKP KB tagja, a megyei pártbizottság első titkárának szavai-
ban, aki a többi között rámutatott jogai alatti, hogy párt-vezetéseink olyan intézkedéseket hoztak, melyek minden tevékenységi terület számára állandóan biztosították a minden szempontból megfelelő kádereket.

Ha ezen a téren hiányszorosság merülne fel, akkor ez elsősorban annak tulajdonítható, hogy nem ismerték kellőképpen az emberek. Ki kell tisztázniunk ezeket a hiányszorosságokat és biztosítani kell a vezető káderek felelősségtudatának növekedését a rájuk háruló feladatok teljesítésével kapcsolatban, azáltal, hogy állandóan igényesen ellenőrizzük tevékenységüket és körülhatároljuk vagunk minden eljárással szemben. Ezzel kapcsolatban egy másik vonatkozás is fel kell hívnom a figyelmet — mondotta a szónok, — E káderek tevékenységének ellenőrzését, a fellépett hiányszorosságokkal, a rájuk bízott feladatok megoldási módjával kapcsolatos szervezett felelősségrevonásukat, nemcsak a megyei vagy municipiuni pártbizottságoknak kell elvégeznie, hiszen ezek a káderek, alapszervezetek, pártbizottságok tagjai, egyes igazgató bizottságok vagy vezető tanácsok keretében tevékenykednek. Ezek keretén belül is — anélkül, hogy valamilyen „külső” ellenőrzésre várnának határozottan, igényesen kell értékelni a vezető re-
akcióit, azt a felelősségtudatot, ahogyan kötelességeiket végzik. Egy ilyen munkaközpont eljárási feladatok végrehajtásának feladatjait municipiunk és megyénk pártvezetéseinek és szerveinek tevékenységét.

Tájékoztató

1970

Augusztus

2

Vasárnap

Napkelte 5.04, napnyugtá 19.39 órákor. Az év első 214 nap, hátra van még 151.

Filmek

MUREŞUL: Szirtskit táncolva (10, 12, 14, 16, 18, 20). Kedvező idő esetén 20.30 órákor a kerthelyiségben. STUDIO: A titkosító X a világűr felé (10, 12, 14, 16, 18, 20). Kedvező idő esetén 21 órákor a kerthelyiségben. IPTUSAGI: Zorba, a görög (11, 14, 17, 20). Kedvező idő esetén 20.30 órákor a kerthelyiségben. VICTORIA: Cidre (11, 14, 18, 20). PROGRESUL: (Ujradó) X komissár és a kék párdő (10, 16, 18, 20). SOLIDARITATEA (Ujradó): Karácsony Erzsébet (11, 15, 17, 19). CFR (Grădite): A szerelem bűne (15, 17, 19).

A VIDEKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: Ne hogy szorom. KISJENŐ: Bányász az erdőben. BOROSJENŐ: Találk ki, ki jön va-
sorára. BOROSJENŐ: A fehér ronszavas. KERTŐS: A szarvasok szíve. NAGYKÁK: A legény lovagja. PANKOTA: Az oroszán tika. SZENTANNA: Talán. KÖRÖSBÖKÉNY: Viridiana. PECSKA: Cidre. VILAGOS: Moll Flanders. VINGA: Az egyenletesség álma.

Rádió

Vasárnap, augusztus 2.

6.05 Reggeli hangverseny. — 7.15 Könyvtár. — 9.00 Asszonyok előadása. — 9.30 Falműsor. — 10.00 Könyvtár. — 12.00 Műsor mindenki-
nek. — 13.15 Műsor mindenki-
nek. — 13.45 Könyvtár. — 14.00 A vidéki hullám-
hossz. — 14.30 Híres kérések és
táncok. — 15.00 A fantasztikus
— ifjúsági adás. — 15.55 Vasárnapi
estradaműsor. — 19.20 Florin Bogard
éneke. — 20.05 Mikroszínház. Fernan-
do Arrabal: Piknik a csatárban. —
20.40 Szorakoztató zene. — 21.35 Ro-
mánok. — 22.10 Sport. — 23.30 Tán-
czene. — 23.50 Victor Eftimiú szerel-
meseiből. — 0.03—3.00 Éjszakai est-
radaműsor.

BUKAREST II.

6.00 Vasárnapi matiné. — 8.00 Rádió-
színház gyermeknek. — 9.12 Zenei
kalendárium. — 9.30 Pionírok. —
10.00 A mű és az ismeretlen. —
10.30 A hetedik művészet. — 11.00
Szimfonikus hangverseny. — 13.00 Ze-
nei mozaik. — 14.05 Híres énekek. —
14.30 Aki tud, az nyer. — 15.00
Tengerészdalok. — 18.00 A rádió iro-
dalmi folyóirata. — 18.40 Részletek
Johann Strauss Gipszibáró című ope-
retjéből. — 19.00 Románok. — 20.30
Szimfonikus hangverseny. — 21.30
Tánczene. — 22.50 Angela Simile en-
kel.

Hétfő, augusztus 3.

BUKAREST I.

5.05—9.30 Reggeli szórakoztató mű-
sor. — 9.30 A rádió irodalmi folyóirata. — 10.30 Részletek Debussy Póllas
és Melisande című operájából. — 11.05
Adás kisgyermeknek. — 11.45 Orvosi
tanácsadó. — 12.00 Népek zenéje. —
13.35 Nép dalok. — 14.05 Mesekönyv. —
15.00 Zenes adás katonáknak. —
15.00 Könyvtár. — 15.12 A het-
nyszerzője: Johannes Brahms. — 16.30
Gazdasági szemle. — 17.05 Ifjúsági
adás. — 17.50 Rádióposta. — 18.10
A mezőgazdasági tudomány vívmányai-
ból. — 20.10 Margareta Păslaru en-
kel. — 20.20 Arhezi-versek. — 20.25
Lili Ivanova éneke. — 20.45 Rádió-
színház. Kovács István: Megszámláltatt
fak. — 21.30 Sport. — 22.30 Könyv-
zene.

BUKAREST II.

6.00 Reggeli zene. — 8.20 Pionírok-
nak. — 8.25 Híres előadóművészek: Di-
mu Lipatti. — 9.00 Nép dalok. — 9.45
Részletek Berlioz Trojaják című műve-
ből. — 11.20 Valeria Radulescu ope-
rettáiraként énekel. — 12.15 Deli hang-
verseny. — 12.40 A szocialista orszá-
gokból. — 13.30 Rivalda. — 14.30 Va-
sile Vaselovskij szerelmeseiből. — 15.00
Műsor mindenki-
nek. — 15.55 Orvosi tanácsadó. — 17.35 Folytatás
radiószínház. Eugen Barbu: Északi or-
szág. — 18.03 Nép dalok. — 19.30
Könyvtár. — 20.30 Rádiógyermek. —
20.50 Kórusművek. — 21.05 Leme-
gyűjtők órája. — 22.47 Estrad-számok.

A KOLOZSVÁRI RÁDIO MŰSORA

Román nyelven: 6.00 Hétfő reggeli
kronika. Tarkamuzsika. 17.45 Tarkamu-
zika. 18.00 Kivánsághangverseny. 18.25
Ariz sujtotta ipari egységek az új-
építés után. 18.40 Könyvtár-parádé.
19.10 Aranyfalatárunkból: Mihail Cod-
reanu olvas fel verseiből. 19.20 Sport.
Magyar nyelven: 6.30 Hírek, tudósi-
tások, sport, reggeli muzsika. 16.30 Han-
gok hárda. 16.40 Ferenz Maria és Ve-
ress Zoltán énekel. 16.55 Meg egyszer
az egyetemi felvételi — beszélgetés.
kolozsvári diákokkal. 17.05 Ki mit sze-
ret — ajándékzeneműsor a könyvtár-
kedvelőnek. 17.25 Csodakuckó (augusztus
2-i gyermekadás ismétlése).

A BUKARESTI RÁDIO MAGYAR NYELV ADASA

Hétfőnap: Delelőtt 11 óra 20 perctől
11 óra 45 percig a 202, 261, 330 és 477
méteres hullámhosszon, valamint este 19
óra 30 perctől 19 óra 50 percig a 202,
261 és 330 méteres hullámhosszon be-
számol az ország és a világ esemé-
nyeiről.
Vasárnap: Reggel 10 órától 10 óra 20
perctől: bel- és külpolitikai hírek, sport,
népi- és könnyűzene a 202, 261, 330
és 477 méteres hullámhosszon.

TELEVÍZIÓ

Vasárnap, augusztus 2.

9.00 Gyermekműsor.
10.00 Falműsor.
11.15 Kivánságverseny.
12.00 A ház varázsa.
12.30 Szimfonikus hangverseny.
13.15 Magyar nyelvű adás.
14.45 Sportműsor.
15.30 Tevékenység.
17.30 Az atlétikai Európa-kupa.
19.40 Híradó.
20.15 Heidi — angol játékfilm.
22.00 Tüptor a Tengerésznapról.
22.40 Vendégek: Nina Lisel, Ali Pri-
mera és Mihail Mihai.
23.00 Híradó, sport.

— Akadnak még elárulások, akik a vevőt a szó szoros értelmében ellen-
ségekné tekintik, aki nem hagyja őket nyugodtan tracsolni kolleganójukkal. S ha már mégis ki kell szolgálni az „ellen-
sége”, hát igyekezznek azt minél gyorsabban „elintézni”. Nos, Kovács Margit en-
nek az elárulító ti-
pusnak szöges ellen-
tette. Született keres-
kedő. A vevőben nem csak a vevőt
— hanem elsősorban a
munkát látja s úgy is
foglalkozik mind-

jének. Morovan Eu-
gennak is.
1. Mint minden embernek, az elárul-
tónak is megvan a maga gondja-baja. De ezeket a gondo-
kat-bajokat, mint föl-
szóltat, az üzlet küszöbén kell hagy-
ni, nem szabad be-
vinni a pult mögé.
Ha ideges, ingerült,
a vevő csak ezt lát-
ja, nem kutatja az ok-
ot.
2. Az elárulító a-
mint elhagyja mun-
kahelyét s belép egy másik üzletbe,

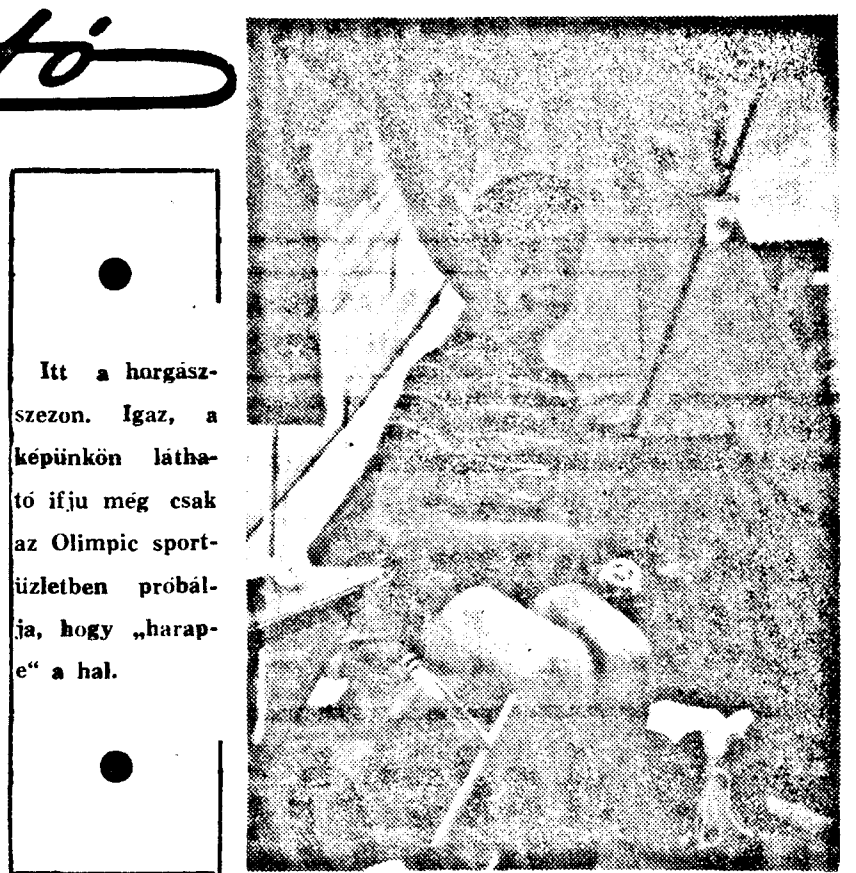
gozik a kereskede-
lemben — egyszer sem lett hütlén.
Született kereske-
dő — ezt mondta ró-
la Gáspár József üz-
lethelel. Megállá-
pítása sok-sok vásárló-
leleményével e-
gvezik. En meg so-
sem láttam ingerült-
nek. Mindig udvari-
as, mindig mosolyog,
minden vevőhöz van
egy-két kedves sza-
va. Árúsmereite ki-
tűnő — specialitása a
porcelán és üvegáru.
Remek érzékkel bá-
nik a vásárlókkal.
Ha észreveszi, hogy
egyik-másik tanács-
talan, nem tud dön-
teni: mit is vegyen
ajándékba, nyomban
a segítségére siet,
ötlettel, hasznos ta-
náccsal szolgál. Bi-
zonvára ez a titka
annak, hogy akkora
vevőkre, annyi jó
ismerőse van. Hu-
szonveg esztendő a-
latt egyetlen egysé-
sem volt reklamáció-
ja sem a vásárlók,
sem a vezetőség ré-
széről.

— Jaj, éppen ma-
gát keresük. — Az
80rmetli hang tulaj-
donosa magas, szőke
nő. Férfijével együtt
kérdésekként rohan-
ják meg.
Aztán újabb vevő
érkezik. Őt keresi, rá
vár. És ő szíves mo-
sollyal az arcán siet
feljuttatni kérését.
Mintha valamennyi-
nek kedves ismerő-
se lenne.
B. Mandits Katalin

Kedves ismerőseink

egyikkel. Ez a titka
annak, hogy olyan
széles vevőkört ala-
kított ki az évek so-
rán magának. Min-
denestre a fiatalok
tanulhatnak tőle. —
Gáspár József, az E-
minescu utca sarkán
lévő 14-es számú
porcelán és üvegáru
üzlet felelőse így
jellemzte az egysé-
gik legregibb elár-
ulójait.
— Tőle ritkán
megy el vevő elég-
gedlenül vagy úgy,
hogy valamit ne vá-
sároljon. Úgyes ke-
reskedő. — Ez a vé-
lemény az ipari cik-
keket értékesítő
HKSZ osztályvezető.

maga is vásárló lesz
és persze gyors, ud-
varias kiszolgálásban
szeretne részesülni.
Mindig erre kell
gondolnia, amikor a
vevővel foglalkozik
s igyekezzék úgy
viselkedni, ahogy ke-
reskedőtársaitól meg-
kívánja.
Valahogy így fo-
galmazta meg Ko-
vács Margit elárul-
tónő — Margitka.
Margit néni, ahogy
vevői szólítják —
a kereskedelem-
ben dolgozik két legfo-
tosabb szakmai sa-
bályát, s ez egyben
saját hitvallása is, a-
melyhez 21 év alatt
— ennyi ideje dol-



Itt a horgász-
szezon. Igaz, a
képünkön lát-
ható ifjú még csak
az Olimpic sport-
üzletben próbál-
ja, hogy „harap-
e” a hal.

Apróhirdetések

ELADÓ masszív ház, elfoglalható la-
kással, nagy kerttel. Clujului utca 142.
(324)
ELADÓ elfoglalható, 2 szobás, mel-
lekhelyiséges, kertes családi magánház.
Aprodul Purice utca 4. (340)
ELADÓ magánház, elfoglalható la-
kással, kerttel. Clujului utca 36, Si-
nicolau-Mie (351)

ELADÓ elfoglalható, szoba-konyhás
magánház, kerttel. Erdőkút: Bruma-
rel 3, Ferenczi. (353)

ELADÓ elfoglalható magánház, 2 so-
ba, mellékhelyiség, szőlőskert. Grădite,
Erdőkút: Űdrea utca 18. (354)

ELADÓ új, színes Dacia 1100, kú-
n állapotban. Bústeni utca 32. (347)

ELADÓ egy üzemképes, nagykapaci-
tású téglapregép. Pécska I. 19, Her-
man. (352)

KERESEK Biedermeyer-butort, órát.
Udrea utca 18. Podgoria városrészt. (355)

KERESEK gyerek mellé megbízható,
komoly nő. Tribunal Dobra utca 9 B,
1 lakás. (348)

ELVESZETT az ösös autóbúson 8
könyvtári könyv. Megtalálónak jutalom.
Kiss, Clujului utca 206. (345)

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

EZUTON mondunk köszönetet mind-
azoknak, akik a felejtethetetlen gyermek,
testvér, férj és apa. Takács Ferenc te-
metesen részt vett, elsősorban a
Szerszámgyárvár vezetőségének, a gyári
összes kollegáinak a temetés rendezé-
sét, ugyanis a békli lakóinak, va-
lamint az összes jó barátoknak és is-
merősöknek, akik virágokkal és vizs-
talással fájdalmunkat enyhíteni igye-
keztek.

A gyászoló család
(346)

GYÁSZJELENTÉS

FAJDALOMMAL tudatjuk, hogy a
szereztet édesanya, testvér, ösveggy Heim
Gyuláné, Kádas Palma elhunyt. Teme-
tése augusztus másodikán, 15 órákor a
felsőtemető halottasházából.

Gyászoló család
(356)

A Deservirea Szövetkezet

Csajkovszkij utca 11. szám

alkalmaz:

- Fűtőberendezés-szerelőket,
 - gépész főtechnikusot,
 - építészvezetőt,
 - építő, központi fűtés és egészségügyi felszerelés-tervezőt,
 - anyag átvétől-kiadót,
 - kőműveseket és szakképesítetlen munkásokat.
- A szövetkezet vállalja központi fűtési és egészségügyi berende-
zések felszerelését, valamint a külső termofikálási rendszerhez való
hozzákapcsolást.
Vállalyszerelői munkálatokat vállalnak a szocialista szektor és
magánosok részére.
A tervező műhely vállalja az illető munkálatokhoz szükséges
tervek és költségvetések elkészítését. (480)

AZ ARADI FAKITERMELŐ ÉS FELDOLGOZÓ KOMBINÁT

Aurel Vlaicu ut 14. szám.

Szeptember 3-án a feldolgozó ipari iskolacsomortban utab-
belvételi vizsgát tart a szakmai iskolák, a munkahelyeken való ki-
képzésre, butorszállatos és fából készült műszaki cikkek szakma-
ban. Jelentkezhetnek nyolc elemi osztályt végzett, Arad megyei lako-
sok.

A BEIRATKOZÁSHOZ AZ ALÁBBI OKMÁNYOK SZÜKSÉ- GESEK:

- beiratkozási kérvény
- születési bizonyítvány (hitelesített másolat)
- a nyolc osztály elvégzéséről szóló bizonyítvány
- egészségügyi bizonyítvány, vérvizsgálatról és tüdőrontgennről
szóló igazolás

A FELVÉTELI VIZSGA TÁRGYAI:

- román nyelv (írásbeli és szóbeli)
- matematika (írásbeli és szóbeli)

Az érdeklődők naponta, 7 és 15 óra között adhatják be felvéte-
li kérvényüket a kombinát Aurel Vlaicu ut 14 szám alatti székh-
lyén, a 19-es számú szobában.

(459)



KEZÜNKBEN

A MŰVELŐDÉS...

„lapozgatom, olvasgatom magam is ezt a folyóiratot, és az ő-
röm sugár, csirögnek... Érzem, hogy a sorok írása közben máris
túlfutottam vezérlő tollam, de — ugye nem bai?

Jó ideje figyeljük ezt a közművelődés kérdéseivel hozzáértően
foglalkozó, a népművészetet és néphagyományt gondosan apoló
folyóiratot, s a multkor el is határoztuk, hogy lapunkban rend-
szerelesen ismertetőt közlünk róla.

Tudom, hogy amit most írok, az nem recenzio, de azt is tu-
dom érzem, hogy nem a divat kedvéért bontok formát.

Hanem egyszerűen azért, mert ez a hónapról-hónapra javu-
ló folyóirat egyre öntötte belem, s végül a júliusi szám (bár kés-
ve jelent meg, de ez most mellékszöveg) csodálatos telítettség-
ben mondanivalóval. Azt, hogy:

Kezünkben a Művelődés, nagyon jó! De: hányadmagunknak
van a kezében? Mennyien olvassuk? És mekkora a száma azok-
nak, akik nemcsak lapozgatják, de tanulmányozzák is jó néhány
rovatát? Mennyien, és — főleg! — mit és hogyan kamatoztat-
tunk belőle a művelődés (de tegyük cselekvőbbé): a közművelés
javára?

Axiomásként hangzik: A jó közművelődési folyóirat akkor
ér igazán sokat, ha sokan olvassák. Értéke így valósággal meg-
határozódik. Nos, a Művelődés újra jó. Ujra és újra érdemes hát
felalpoznod, kedves olvasó, művelődnöd belőle, hogy érdemele-
sebben művelhess.

Nem akarok most hangulatrontó lenni, nem kérdzem meg
ezáltal, hány klub rendelkezik Aradon, s hány művelődési
otthon a megyében. Megértem azokat, akik egy adott időszakban
elégidejlenkedtek a Művelődéssel szemben.

De mostanában olyan folyóirattá vált a Művelődés, amelynek
szerkesztésén a kompetencia és színvonal erőteljes vonásként je-
lentkezik, pártunk művelődéspolitikájának fényében.

Aradról, aradiakról is ír a folyóirat júliusi száma. És... so-
kan még csak nem is tudják, hogy tulajdonképpen róluk: a soke-
zer főnyi közönségről is szó esik. A Krónika vezető írásában veti
fel a művelődési tevékenység kiszélesítésének gondolatát. A Pó-
rum rovatban a közművelődésről intézett körkérdésre válaszol
Bartis Ferenc; ugyanitt dr. Ovidiu Papadima arról ír, hogy a ha-
gyományos kulturális jelenségek miként illeszkednek és hogyan
illeszthetők a jelenkori kultúrába. A Játékszin rovat Az apostolt
közli dramai átdolgozásban. (Petőfi elbeszélő költeményét szinpa-
ra átdolgozta Léva Ede.)

Csak egy-két bepillantást igyekeztem nyújtani a júliusi szám
egyik-másik rovatába, s a folyóirat fejlődése nyomán fakadt ész-
revételeim közül csupán néhányról szóltam. Elnézést, csendkedve-
lők, hogy a szokottnál egy kicsit hangosabban...

(Simonfi)

Stănescu Mircea Vasile

Stănescu Mircea Vasile (1841—
1888), érdekes alakja városunk i-
rodalomtörténetének. Családja Bu-
karestből került Gyórkra. Az író
1851—52-ben, az aradi minorita
gimnázium növendéke. Osztálytár-
sa, Csiky Gergely, szellemes ver-
sikét költ Stănescu rendkívüli
szorgalmáról. 1859-ben érettségi-
zett. Följegyezték róla, hogy zseb-
penzből — ezer kötetes könyvtár-
t gyűjtött. Már tanuló korában
igen élénken érdeklődik az iro-
dalom iránt. A Biro Imre alapítot-
ta (1857—58) önképzőkör hatására,
Stănescu román irodalmi kört ala-
pít és két kéziratot diáklapot szer-
keszt. Jogi tanulmányait Bécsben
végezte, majd Aradon nyitott ügy-
védi irodát. Nála volt ügyvédboj-
tár a kiváló író, Ion Slavici.

Stănescu 1869-től a kislenői ke-
rület képviselője. Fărăhatatlan
szervezőként, létrehozta a „Prog-
resul” iparosegyletet.
Irodalmi munkásságát 1859-től
számíthatjuk, amikor kiadja a Mu-
guri című antológiát. Munkatársai
közül megemlíthetjük Moise Bot-
tát, Julian Groszcut, (a későbbi
fölkörítést), N. Christiant stb.
Slavici diákorában buzgón for-
gatta a Muguri-t. Szerinte ez az
„ifjúság akkori legfontosabb köny-
ve” volt.

A későbbi irodalomkritika, így
E. Lovinescu is, szigorúan bírálta
Stănescu nehézkés verseit.
„Buchetu” (1866) című versgyűj-
temvé csak a maga korában je-
lentős. A „Prosa populară” című
művét, a „román haladás őszinte
barátja”-nak, Rétháti Kövér Já-
nosnak ajánlotta. Stănescu érdeke-
sen elemzi a népmesék mitológiai
vonatkozásait. Módszerében fel-
használta Kisfaludy Sándor, Czu-
czor Gergely és Vörösmarty fel-
fogását a népköltészetéről. Jelentős
megállapítása, hogy a „népnyel-
ven a gyűjtőnek nem szabad vál-
toztatnia, mert hatalmas kincse a
nemzeti műveltségnek”.

1861-ben, a Concordia című pes-
ti lapban, folytatásokban jelent
meg a Zimbru című — valószínű-
leg — történeti regénye. 1871-ben
Aradon jelent meg a „Calendaru
babeloru” című humoros naptára.
Tanulmányt írt Trajánusz császár-
ról és 1871-től, Aradon szerkeszti
a „Gura Satului” című elclapot.
A korabeli viszonyok miatt a lap-
nak több sajtótere volt. A folyóirat
a helyi munkatársak művein kí-
vül, közli Gr. Alexandrescu, Ion
Creangă, Al. Macedonschi stb. mű-
veit. A legkiválóbb munkatársak e-
gyike Ion Slavici.

Stănescu életművét hosszú időre
elfelejtte az irodalmi köztudat. A-
lakját és munkásságát csak napia-
inkban méltatja érdeme szerint az
irodalomtörténet.

ERASMUS VILÁGA *)

Európa és a XVI. század neves,
humanista- világpolgárát ismerjük
meg a kötetből, amely izelítőt
nyújt „Doktor Universalis” mun-
kásságából. Erasmus — eredeti
néven Geert Geerts — egyénisége és
számos műve hosszú időn át pelda-
kép volt Európa-szerte. Hangja
megértésre, de mindenképpen meg-
hallgatásra talált kora és utókor
számottevő személyiségeinél. Köny-
veit olvasták, dicsérték vagy tá-
madták — de mindig a tisztelet és
elismerés hangján.

Az ész és a szabadság egyik
zászlóvivője volt. Kiállt a kora
visszasságai elleni „hárcban”, nem
kímélve az egyházat sem. Kitartó-
an vivta harcát a balgaság, a há-
boru ellen, irasában célbavette a-
kar a koronás főket is, épp úgy,
mint a feudalizmus nem egy ela-
vult más intézményét. Sokat han-
goztatott „gyávasága” inkább volt
realis helyzetfelismerés, mint meg-
futamodás kora problémáitól. Ki-
terjedt levelezése, de a kötet írásai
is bizonyítják humanista elköle-
zettségét.

Hézagpótló a kötet és a kiadót
dicséri, hogy az Erdélyben már a
korában ismert humanista tevé-
kenységét bemutatja a hazai köz-
önségnek legfőképpen olyan íra-
sok révén amelyek nálunk most
jelennek meg először magyarul.

*) Erasmus világa, válogatás és
bevezetővel ellátta Dankánis A-
dám. Kritérium Könyvkiadó, Bu-
karest, 1970.

Századvégi írók

— Hajh, hajh. Szörnyűséges né-
ni. Harminc éves alig multam s
egy isteni generáció veszett ki
mellőlem. Reviczky Gyula, Justh
Zigmund, Iványi Odón, Hrabovsz-
ky Lajos, Főris Pista. Nyilassy
Matyi és még egy egész csoport.
Miert halt ki ez a dicső gárda? —
kérde Adv Endre, 1900. november
18-án megjelent cikkében. A köl-
tő azzal felel a maga felvetette kér-
désre, hogy az akkori társadalmi kö-
rűlmények „összetörnek minden e-
rős egyéniséget”.

Ady cikkének az az különös ér-

kapitalizmus egyik első elmélyült
bírálatja a magyar irodalomban.
Justh Zigmundot is sok szál
fűzte az előbb említett írókhoz és
városukhoz. Az egyik helyi lap-
ban igen jelentős párizsi tárca cik-
ket közölt és tájékoztatta aradi
olvasóit külföldi íróvándorairól,
közöttük a franciáról író Elena Vá-
cárcsáról.

Hrabovszky Lajos, a fiatalon el-
hunyt helyi költő és hírlapíró,
szinte Reviczky-epigonnak mond-
ható. Regénybe illő nyomora és ko-
rai halála megakadályozta abban,
hogy maradandót alkotson. Versel
azonban így is jóval túlemelked-
nek a szokványos, századvégi pes-
zsimista költeményeken.

A két színész, Főris Pista és
Nyilassy Matyi — a kortárs kö-
zönség kedvence volt. Főris Pista,
noha a színpadon „mindent ját-
szott”, otthon filozófiai műveket
olvasott és esztétikai tanulmányo-
kat írt. Tragikus életének tisztol-
góló vetett véget éppen úgy,
mint az aradi „legendákban” élő
Nyilassy Matyi sorsának.

Nyilassy színészi kvalitásait o-
lván nagy író is elismerte, mint
Krudiv Gyula.
A legújabb irodalomtörténetírás
melyrehatóan elemzi a századvégi
írókat és a borúlátásra hajló száz-
advégi hangulatot. Komlós Ala-
dár, Rónay György, Dicsőzi And-
rás és Mezei József kutatásai nyo-
mán, ma már meglehetősen ismer-
jük ennek az érdekes korszaknak
szinte valamennyi alkotóelemét és
irányító eszméjét.

fuszaybines

Helyi hagyományaink

meg a Zimbru című — valószínű-
leg — történeti regénye. 1871-ben
Aradon jelent meg a „Calendaru
babeloru” című humoros naptára.
Tanulmányt írt Trajánusz császár-
ról és 1871-től, Aradon szerkeszti
a „Gura Satului” című elclapot.
A korabeli viszonyok miatt a lap-
nak több sajtótere volt. A folyóirat
a helyi munkatársak művein kí-
vül, közli Gr. Alexandrescu, Ion
Creangă, Al. Macedonschi stb. mű-
veit. A legkiválóbb munkatársak e-
gyike Ion Slavici.

Stănescu életművét hosszú időre
elfelejtte az irodalmi köztudat. A-
lakját és munkásságát csak napia-
inkban méltatja érdeme szerint az
irodalomtörténet.

dekességet, hogy a felsoroltak va-
lamennyien hosszabb-rövidebb ide-
ig Aradon éltek.

Reviczky Gyula, noha csak né-
hány hónapig volt „lajszakos”
városunkban, egyéniségevel joid-
re megszabta a helyi írók és kül-
tők érdeklődését és alkotói terve-
it. Ómaga, rokkant egészségével,
csalódottan került Iványi Odón
közébe. Mindketen kutatók az
élet mélységeit és koruk társadal-
mának jellemző vonásait. A nagy
orosz realisták mellett, Zolot ol-
vassák és az orvostudomány kér-
déseivel foglalkoznak.

Iványi életirajzról kiemelik Re-
viczky aradi tartózkodásának hatá-
sát. „A püspök atyafisága” c. re-
génye keletkezésére. A regény a

Egyedülálló gyűjtemény az aradi Múzeumban

Igy kezdődik

A hosszú ideig városunkban tör-
ténészkedő Márki Sándor, 1888-
ban egy furcsa kéziratot kötetett
be Száz cikk Arad multiból —
írta a kötetre. Furcsa kéziratról
beszél, hiszen a század végén
utótrésnek számított az ilyen kez-
deményezés. Nem valami zseniális
újításról van szó, még csak kor-
szakalkotó felfedezésről sem. Egy-
szerűen csak arról, hogy a nagyte-
kintély professzor utánzóhatatlan
rendszeretere kötetbe foglalt száz
olyan újságíró, amelyek Arad
történelméről írnak. Az azóta már
megfakult kötet ma is az aradi
Múzeumban található.

És a folytatás...

Több mint 70 év telt el. Már-
már úgy látszott, hogy Márki Sán-
dor kezdeményezése örökre fele-
desbe merül, amikor 1957-ben az
aradi Múzeum muzeológusa, Kiss
Miklós gyűjteni kezdte mindazok-
at az Aradról szóló közleménye-
ket, amelyek a felszabadulás után
a hazai sajtóban megjelentek. Így
született meg a gyűjtemény, amely
a maga nemében páratlan.

Gondosan, tárgykörök szerint
rendezve, ma már ezernél több
cikket foglal magába. Régészet,
gazdaságtörténet, zenetörténet, i-
rodalomtörténet, helytörténet,
sporttörténet — egy megye és vá-
ros feldolgozott multja elevene-
dik meg előttünk.

Hobby? Lehet. De a hivatásu-
dat hobbyja. Mennyi időbe kerül-
hetett ezt a rengeteg cikket ki-
vágni, rendszerezni és beiragasztani?
A történész hobbyja ez, azé a
történészé, aki hivatásával szereti
városát.

Román, magyar és német cikkei
gyűjteményét lapozom. Szimbó-
lum? Veronica Porumbacu vallo-
mása Ficzy Dénes cikke mellett
látható. Mindketten Aradról írnak

és mindketten szépen. Szimbólum.
Egyikben a vendég felfedező örö-
me, másikban a helytörténész bu-
várkodó tárgyvilágossága.

Forrásgyűjtemény

Minden benne van amit 25 éve
Aradról írtak. Akárki olvassa, na-
pok alatt megtanulhatja Arad tör-
ténelmét. Pioniroktól egyetemi ta-
nárig, mindenki számára értékes
adatokat tartalmaz. Fokozati vizs-
gára készülök, a KI mit tud részt-
vevői, újságírók; valamennyien
foragatták a már-már sárguló lapo-
kat. Elő történelem. Kúr, hogy
Márki Sándor már nem láthatja.
Kiss Miklós muzeológus mellett
talán ő lenne a legbüszkebb erre a
gyűjteményre.

Márki Sándor még nem ismerte
a „tokonját, de az aradi Múzeum
már igen. Ha valami ritkábban
hozzáférhető lapról van szó, akkor
lefényképezik az Aradról szóló
cikket és a nagyított másolatot ra-
gasztják be. Nincs számukra elve-
szett anyag.

Mi van még?

Mindenekelőtt a fototéka. Mint-
egy 4000 filmfelvétel, amelyből

BERECZKI KÁROLY

Haja, haja virágom *)

Immár másodszor jelent meg
a könyvesboltokban — Szabó
T. Attila szerkesztésében — ez
a virágének válogatás. A nagy-
on szép kiállítású könyvet
Gy. Szabó Béla metszetei il-
lusztrálják. A kötet méltán
tarthat igényt az olvasóközön-
ség különös figyelmére.

Nem anyától lettél

Nem anyától lettél,
Rózsán termettél,
Piros pünköszt napján
Hajnaltan születél.

Orcád rózsái
Ha közel volnának,
Egő szívem mellé
Tűzném bokrátnak.
1846.

Rózsa vagy, rózsza vagy

Rózsa vagy, rózsza vagy,
Még annál is szebb vagy;
Arannyal, ezüsttel,
Sokkal ékebb vagy.

Aranyat, ezüstöt
Mindenkor találók,
De tetőled, rózsám
Könnyen el nem válok.
1846.



A szemeid két gyémántnál

A szemeid két gyémántnál
Ékecsébb rubintoknál;
Orcád gyöngébb szép rózsánál,
Nyakad szebb elefántcsontnál.

Ezekkel az én szívemet
Nyitlakkal sebesítettél,
Hozzád kötölössé tetted,
S nagy keményen megkötözted.

Szörzém ezen éneketem,
Giztatván szegény fejemet,
Egy szép tornácra, szívemet
Látván sétatáji kert mellett,
1804 körül.

*) Haja, haja virágom, Kri-
térium Könyvkiadó, Bukarest,
1970.

FIATAL TOLLAK

Juhász Béla

Gheorhe Daragiu

Mellettem maradj

Csöndben

Felettem: égnék a fellegek.
Alattam: remeg a rög.
Előttem: emberek, gyözők.
Mögöttem: jajgat egy szörny.
Szikkad a sár,
Porlad a kő,
Dalba kezd Magány,
Elalszik Halál,
Porlad a kő,
Szikkad a sár,
Felettem: égnék a fellegek.
Alattam: remeg a rög.
Vállamon szundító Fény,
Mellettem maradj!
Századokig.

Csöndben a Golf-áramhoz érve
Ostromba már az új irányt fogja
Langgal égve mitsem érne
Hogy zokszoba fulljon elmúlt nyarad...

Csöndben a parttól elhagyott szíved
Ostromba már az új irányt fogja
Fehér vitorla fakulhat színed
Lábadhoz vakors hull cafatokra

SIMONFI IMRE fordítása

Uil János

CIGARETTASZÜNET



BAÁSZ IMRE illusztrációja.

Hátát a vörös téglafalnak
támasztotta. Zsebéből előha-
lászta az izzadságtól nedves ci-
garettá pakkját és fáradtan so-
dorgatta a kivett bagót. A fehér
papirt vörösré színezte az ujbe-
gyéből serkenő vér. Az átneve-
sedett cigarettapapír szétfesz-
lott, a dohány kipergett.
Vajon hány mikron vékony-
ságu ez a papír? Ilyen lehetetvé-
kony lett a keze-bőre is az első
nap téglahordás után. Aztán
megvastagodott. De most még
maltart is kell kavarnia. Ujbe-
gyén érezte vére lüktetését.

S az öreg szavai is beléje fáj-
tak.
— Büdös a munka az urnak!
— vetette oda az Öreg, amikor
odahaza nem akart segíteni a
kerítésjavításban.
Három hete dolgozik egy épí-
tőtelepen. Nem hajtják, de a tíz
órát megkövetelik. Az első reg-
gel képtelen volt kinyújtani a
karját. A fáradtságtól. Felkelt.
Nem tudott megfogni semmit.
Ujjai nem engedelmeselek.
Három hete még a strandra sem
jár. Szegyenli a lábászárán kiűtő
fehér mécsesekokat.
Nem vett ki másik cigarettát

a csomagot visszatette a zsebé-
be. Ha most is a malterhordás-
hoz teszi, itt hagyja az egész
kócerajt.
— Elszázza?
— El.
— Akkor hozzon még két vö-
dörrel!
Felnézett az állványon dolgo-
zó kömvésre, aki a függő önt
lóbálva várta a maltert. Filébe
csengett az Öreg megjegyzése:
— Ugy sem húzza ki a hóna-
pot!
Fogai között egy „azuristenit”
mormogott, majd felvette a két
vödört. És elindult a láda felé

A Kovászna megyei
Márkosfalván felállí-
tották Barabás Mik-
lós festőművész szob-
rát. Hunyadi László
marosvásárhelyi szob-
rászművész alkotását.
A szobrot Barabás
Miklós születésének
160. évfordulója alkal-
mából leplezték le. U-
gyanakkor a sepsiszent-
györgyi múzeumban
Barabás Miklós — em-
lekkiallítás nyílt.

A Kritérium könyv-
kiadó júliusi újdonsá-
gai: Bretter György
Vágyak, emberek, iste-
nek című esszéköte-
te, Kántor Lajos Alapo-
zás című tanulmány
gyűjteménye, B. Nagy
Margit Reneszansz és
barokk Erdélyben cí-
mű tanulmányköte-
te, Szilágyi Domokos Er-
dei iskola című ver-
ses köte- — gyerme-

lent meg) irodalmi ér-
dekessége, Kacsó Sán-
dor készülő önéletrá-
sának az első, olvasók-
éle bocsátott részlete-
e jelentős adalék a ro-
mán és magyar hala-
dó erők egykori kap-
csolatainak történeté-
hez; valamint Augus-
tin Buzura vallomá-
sa magyar irodalmi ol-
vasmányairól; a Bálint
György, Németh Lász-

Fábr Világbeke — Vi-
lágirodalom című cik-
ke után Balogh Edgár
Fábr Zoltán Fiz le-
velet bocsátja a nyil-
vánosság elé.

Julius elején tartot-
ta első gyűlését az A-
kadémia aulájában az
Enciclopedia României
című monumentális ki-
advány előkészítő bi-
zottsága. Mig a Marea
Enciclopedie Română
univerzális jellegű vál-
lalkozás, addig ez az új
kiadvány csak a Ro-
mániára vonatkozó in-
formációkat gyűjti egy-
be.

A Románia Literară
legutóbbi számában
interjút találunk a
nemrégiben hazánkba
érkezett Mikis Teodo-
rakis-szal, a híres
Zorba film zenészerző-
jével. A haladé eszmé-
tről ismert zenészerző-
vel Radu F. Alexan-
dru készített interjút.

mozai

keknek, Tabéry Géza
Két kor küszöbén cí-
mű önéletrása, vala-
mint Vörösmarty Vá-
logatott versei, Antal
Árpád válogatásában és
előszavával.

A Korunk júniusi ui,
„Román számának”
(az első 1936-ban je-

Az Igaz Szó legutób-
bi száma emléket ál-
lit Fábr Zoltánnak —
a nemrég elhunyt nagy
magyar publicistának.
A „stósi remete” te-
vékenységét Haidu
Győző méltatja, majd

NEMZETKÖZI ÉLET

Katonai küldöttségünk látogatása a Kínai NK-ban

Csu En-laj, a Kínai NK Államtanácsának elnöke fogadta a román vendégeket

Csu En-laj, a Kínai NK Államtanácsának elnöke augusztus 1-én délután fogadta a román katonai küldöttséget, élén Ion Ionitá vezérrezedessel, a fegyveres erők miniszterével.

Kínai részről részt vett Huan Jun-sen, a nagyvezérkar főnöke, Sziao Csin-kuan honvédelmi miniszterhelyettes, a hadi tengerészeti erők parancsnoka, Csiao Kuan-hua helyettes külügyminiszter,

Li Csan Külkereskedelmi miniszterhelyettes és más hivatalos személyek.

A megbeszélés szívélyes, baráti légkörben folyt le.

Fogadás a kínai felszabadító néphadsereg megalakításának 43. évfordulója alkalmából

PEKING (Agerpres).

A kínai felszabadító néphadsereg megalakításának 43. évfordulója alkalmából a Honvédelmi Minisztérium augusztus 1-én este fogadást adott. A fogadáson részt vett Csu En-laj, Csen Bo-da, Kan Ben és más párt és államve-

zetők, a felszabadító néphadsereg számos parancsnoka és katonája. Hasonlóképpen részt vett a román katonai küldöttség és a koreai katonai küldöttség. Jelen voltak Pekingben akkreditált diplomáciai képviselők vezetői és katonai attasék. Az

esemény jelentőségét Huan Jun-sen, a nagyvezérkar főnöke említette.

OSVALDO DORTICOS, KUBA KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE FOGADTA A ROMÁN KÜLDÖTTSEGET

HAVANNA. — Victor Stamate, az Agerpres tudósítója közli:

Osvaldo Dorticos, a Kubai Kommunista Párt KB Politburojának tagja, Kuba Köztársaság elnöke pénteken fogadta a Forradalom Palotában a román küldöttséget, amely élén Bujor Almásannal, az RKP KB tagjával, bányaipari és geológiai miniszterrel részt vett a kubai fegyveres felkelés évfordulóján. A román küldöttség vezető-

je tolmácsolta Osvaldo Dorticosnak Nicolae Ceaușescu elvtárs üdvözlését. A megbeszélés szívélyes légkörben folyt le.

A román küldöttséget a Kubai Kommunista Párt KB szekrényében fogadta Secundino Guerra, a Kubai KP KB tagja, a KB szervezési osztályának vezetője és Rafael Polanc, a KB külügyi osztályának helyettes vezetője.

NIXON ELNÖK NYILATKOZATBAN ÜDVÖZÖLTE IZRAEL, JORDÁNIA ÉS AZ EAK ÁLLÁSPONTJÁT

SAN CLEMENTE (Agerpres).

Richard Nixon, az Egyesült Államok elnöke pénteken tanácskoztott William Rogers külügyminiszterrel a közel-keleti események alakulásáról.

A megbeszélés után Nixon elnök nyilatkozatban üdvözölte Izrael, Jordánia és az EAK álláspontját. Leszögezve, hogy az amerikai javaslatok elfogadása az elsősorban érdekelt kormányok részéről, bármilyen fontos is, csupán az első lépés, a nyilatkozat rámutat: mérsékletre, rugalmasságra és jószándékra van szükség ah-

hoz, hogy haladás történjen a felek közötti igazságos és tartós béke irányában.

A tárgyalások gyakorlati módjaitaival kapcsolatban a nyilatkozat hangsúlyozza az amerikai kormányt az azt a meggyőződés, hogy a jövőben az erőszaktekerek a közvetlenül érdekelt felekre kell összpontosulnia Jarring nagykövét vednöksége alatt. Ennek a célnak rendelkezni alá a négy nagyhatalom állandó ENSZ-képviselőinek egybehangolt erőfeszítéseit a közel-keleti válság politikai megoldása érdekében.

A Gromiko — Scheel megbeszélések

Megállapodás jött létre a megbeszélések tárgyát képező dokumentum bevezető részének egyes szakaszai tekintetében

MOSZKVA. — Laurentiu Duță, az Agerpres tudósítója jelenti:

Andrei Gromiko, a Szovjetunio külügyminisztere és Walter Scheel, Németország SZK külügyminisztere szombaton folytatva a megbeszéléseket a két felet érdeklő kérdésekről, közöttük hivatalosan Moszkvában.

Rudiger von Wechmar nyugat-német szövívő szombati sajtótervezésén bejelentette, hogy „megállapodás jött létre a megbeszélések tárgyát képező dokumentum bevezető részének egyes szakaszai tekintetében”.

Újabb összetűzések Belfastban

BELFAST (Agerpres).

A mult heti biztonsági intézkedések, a tüntetések betiltása ugyancsak nem szavatolhatja a nyugalmat Ulsterben. A péntek éjszakai incidensek után szombat reggel újabb összetűzések történtek Belfast katolikus negyedeiben a tüntetők és a rendfenntartó brit csapatok között. Az angol katonák ismét könnygázbombákat, vízi-fejcskendőt, sőt löfőgereket használtak. A leghevesebb összetűzés a Crumlin Roadon, a katolikus és a protestáns negyed elválasztó utcán került sor. Az angol katonák többször is tüzet nyitottak a tüntetőkre. Sok tüntető és hat katonát megsebesült. Újabb letartóztatások történtek.

A „forró nyár” után „forró ős” várható Spanyolországban

MADRID (Agerpres).

A madridi metroalkalmazottak, a Palma del Majorca-i és gijóni szállítási alkalmazottak, az asturiai bányászok és a barcelonai kikötőmunkások egymást követő sztrájkja, és nem utolsósorban a granadai rendőrök és építőmunkások véres összecsapása két hét óta meglehetősen feszültt teszi a spanyolországi társadalmi helyzetet.

Számos vállalatot súlyos helyzetbe hoztak a hitelkorlátozások, a leszámítolási intézkedések emelése és az exportkorlátozások bizonyos hányadát letétbe kell helyezni.

A csődbe jutott cégek száma megkétszereződött és 10–15 százalékkal csökkent bizonyos termékek vásárlása. A kormányt a gazdasági helyzetével szemben a kereskedelmi mérleg deficitjét, amely az év első hat hó-

napjában elérte az 1120 millió dollárt. Növekvő elégedetlenséget kelt az állandó drágulás. A beralapokat befagyasztották, viszont a posta és telefon, a vasúti és közúti szállítás két hónapon belül 10–70 százalékkal drágult, míg a hús, tej, gyümölcs, földgáz, villany, az újságok és a lakbér 8–30 százalékkal drágult.

A feszült helyzetet a számos sztrájk is bizonyítja: öt hónap leforgása alatt csupán Asturiában 96 sztrájkra került sor 120 ezer dolgozó részvételével. A sztrájkok hatása októberben lesz a legkritikusabb. Több százkötő sztrájkra került sor, az elszaporodása várható. A Gaceta del Europeo gazdasági folyóirat megjósolja, hogy a „forró nyarat” „forró ős” követi.

Emilio Colombo folytatja kormányalakítási tanácskozásait

ROMA. — Nicolae Puicea, az Agerpres tudósítója jelenti:

Emilio Colombo, a kijelölt olasz miniszterelnök a pénteki szünet után (a lemondott kabinet jóváhagyta az új költségvetést) szombaton folytatja kormányalakítási tanácskozásait. Jólétesült körökben úgy vélekednek, hogy Colombo ezek után közölni fogja a köztársasági elnökkel, hajlandó megalkutani az új négypartii kormányt. A jóslások mindenesetre mérsékelték, óvatosak, de ha nem várt körülmény nem jön közbe, a kijelölt miniszterelnök hamarosan hozzájárulhat a kormányprogram megalkotásához.

Colombo szombat reggel több mint három és fél óráig tanácskozt folytatott a Szocialista Párt küldöttségével. Állítólag részletesen megvitat-

ták az új kormányra váró legközelebbi feladatokat és a megállapodás kiállítását. A szocialisták kijelentették: hajlandók mindent megtenni, hogy Olaszország mihamarabb kilábaljon a kormányválságból, mert a bizonytalanság légköre adott pillanatban veszélyezteteti a demokratikus és parlamenti intézményeket. A szocialisták stabil kormányt akarnak, hangsúlyozták, hogy a válságoknak nem szabad állandóan ismétlődniük, hiszen az országnak olyan vezetőre van szüksége, amely képes mindent megtenni a gazdasági válság leküzdéséért — mondotta Mancini, az Olasz Szocialista Párt országos titkára. A délután folytatódott a kijelölt miniszterelnök a republikánus párt küldöttségével tanácskozott. A republikánusok szintén hajlandók részt venni az új középbal kormányban.

Amerikai gazdasági helyzetkép

Az amerikai kormány munkaiügyi szakértői körülbelül három évvel ezelőtől figyelmeztettek arra, hogy 1970-ben robbannak ki a leghevesebb társadalmi konfliktusok, s ugyanakkor rendkívül nehéz tárgyalásokra kerül sor az új kollektív munkaszerződésekről. A jóslatok be is váltak. A munkaiügyi minisztérium az 1969 vége előtt két hónappal kiadott jelentésében rámutatott, hogy tavaly több mint 5 000 sztrájk volt az országban 2 milliót meghaladó dolgozó részvételével. Az 1970 évi távlatait elemezve, George Schultz

új munkaszerződés megkötése. A belső piacon egyre erősebb konkurrencia és az eladás csökkenése miatt az említett társaságok számos üzeme rövidebb-hosszabb időre bezárta kapuit. Ennek az ipárnak az alakulását elemelve, elég sokan emlegették a termelés helytelen irányítását s ez a hiba idézte elő a mostani helyzetet.

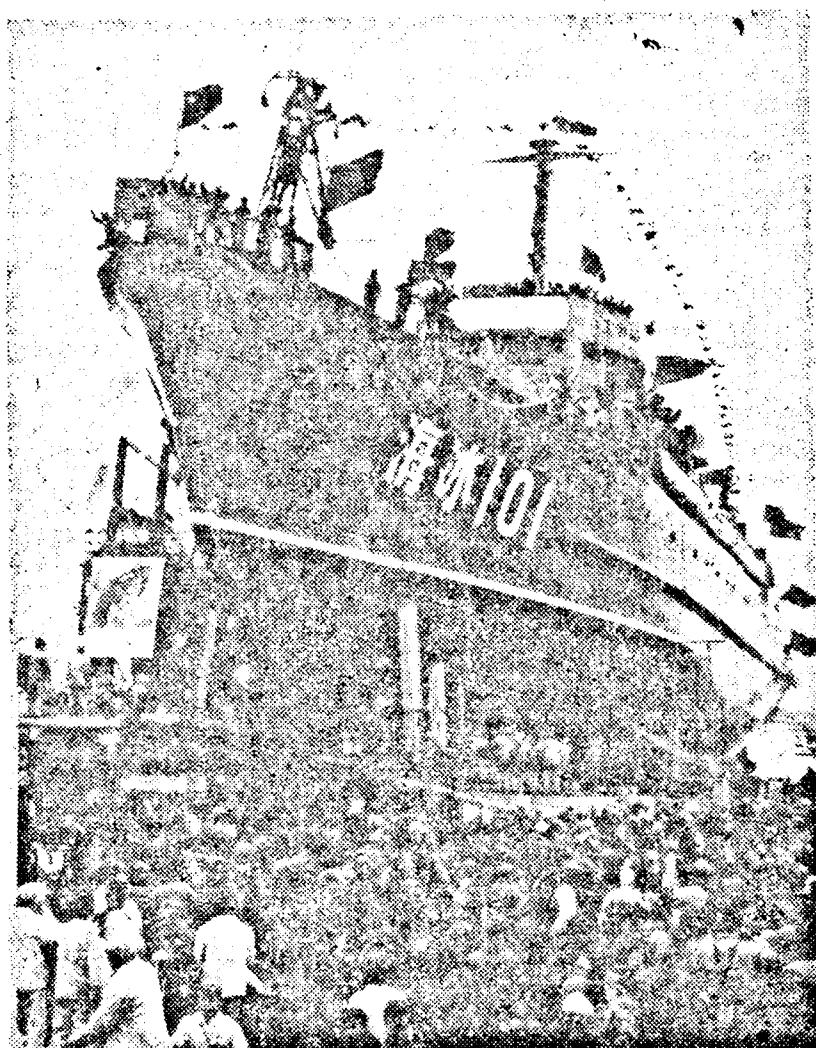
A szakszervezetek és a munkálatok közötti erőpróba gazdasági vonatkozásán túlmenően, egy minőségileg új tényező tör magának utat. Talán most először az jellemzi a legtöbb sztrájkot, hogy nem „hivatalosak” és nem „engedélyezettek”. Néhány

ezek közül — a levélkírdők, a polgári légi forgalom ellenőrzése és más szövetségi alkalmazottak sztrájkjai — új képet nyújt az ideai társadalmi konfliktusokról. Ez az eredetiség nemcsak abban áll, hogy csaknem két évszázad folyamán most először tették le a munkát a levélkírdők, hanem abban, hogy szövetségi tisztviselők tagadták meg a munkát. Először fordult elő, hogy saját tisztviselői nem adják meg a tiszteletet a szövetségi kormány-

nak. Az idén a követelések kiharcolásáért indított akciók alapját egy sor olyan elem képezi, amelyek jelentősége még inkább szembeüt, ha kitejételekben vizsgáljuk. A mult évben az átlak nem kevesebb mint 5,1 százalékkal emelkedett. Ugyanakkor szüntelenül nőtt a munkanélküliség.

Az év végéig még hátralévő hónapokban nem várják az amerikai gazdaság érezhető javulását. Ezen felül, az amerikai kormány nemrégiben ismét leszögezte, hogy folytatja infláció ellenes politikáját. Ilven körülmények között továbbra is kényesnek mutatkozik az új kollektív munkaszerződések megkötésével kapcsolatban felvetődött problémák megoldása.

EUGEN IONESCU PISSU



KINAI NK. A Haipin 101 nevű jégtörő vízrebocsátása a sanghaji építőtépleten. Ez az első Kinában gyártott jégtörő.

A HÍRÜGYNÖKSÉGEK JELENTIK

A Magyar NK Elnöki Tanácsa törvényeket módosított és számos határozatot fogadott el

BUDAPEST (Agerpres).

Ülést tartott a Magyar NK Elnöki Tanácsa, módosított néhány törvényt és számos határozatot fogadott el. Amint az MTI jelenti, az egyik határozat értelmében gazdasági közületeknek joguk van szerződéses alapon gazdasági szövetségeket létrehozni, ebben részt vehetnek külföldi jogi személyek vagy vállalatok is pénzügyminiszteri jóváhagyással, illetve a pénzügyminiszter által megszabott feltételek között.

A MPLA közleménye

ALGIR (Agerpres).

Az Angolai Népi Felszabadító Mozgalom (MPLA) Algirban nyilvánosságra hozott közleményben újabb leleplező adatokat tesz közzé az angolai területen működő portugál gyarmati erők akcióiról. A portugál repülőgépek május 1

óta többször berepültek a felszabadított övezetek fölé, és nagy mennyiségű vegyszert szórtak le, hogy elpusztítsák a vetéseket.

Az MPLA megbélyegzi ezeket az akciókat, amelyek sok áldozatot követeltek a polgári lakosság körében.

Faji zavargások

NEW YORK (Agerpres).

Négy napja tartanak a faji zavargások a connecticuti Hartfordban. A színes bőrűek negyedében péntek éjjel és szombat reggel heves összetűzések voltak egyfelől a négerék és a portoriciak, másfelől a rendőrség között. A péntek esti incidensekben hat személy megsebesült, 125-öt letartóztattak. A nyugalom helyreállításáért a hatóságok rendkívüli állapotot vezettek be. Az intézkedés azonban a tüntetések felújulásához vezetett, s péntek éjjel újabb összetűzésekre került sor. Egy ifjú életét veszítette, nyolcan megsebesültek.

Hartfordnak 155 ezer lakosa van, ebből 45 ezer néger és 15 ezer portorici. A zavargások kedd éjjel kezdődtek, amikor az egyik rendőr rálőtt egy kocsilopással gyanúsított négerre.

Nyolc amerikai-saigoni állást támadtak a dél-vietnami hazafiak

SAIGON (Agerpres).

Szombatra virradó éjjel a dél-vietnami hazafiak nyolc megerősített amerikai-saigoni állást támadtak a magas fennsíkok vidékén és az ország más részeiben. Az északra lévő Pleiku közelében a hazafiak megölték az ellenséget. Hírvügnökségi jelentések szerint a B-52-es repülőgépek péntek éjszaka a Saigontól 90 kilométerre északnyugatra lévő Tay Ninh tartományt, illetve a Saigontól 70 kilométerre északkeletre lévő Long Khanh tartományt bombázták.

MONTEVIDEO (Agerpres).

Újabb külföldi diplomatákat raboltak el pénteken Uruguay fővárosában. A főváros három különböző negyedében fegyveres csoportok elraboltak Aloise Comide brazil konzult s három amerikai tisztviselőt. A megfigyelők összefüggést vélnek felfedezni a pénteki emberablások és Daniel Perreyra Manelli vizsgáló bíró esete között, a kinek szabadon bocsátását elrablói a hét végére helyezték kiállításba. Feltételezik, hogy valamennyi emberablás a Tupamaros gerillaszervezet műve. A fent említett személyek közül kettőnek sikerült megszöknie. A montevidoei rendőrség riadószűlésébe helyezték.

A brazil konzul és az amerikai tisztviselő szabadon bocsátása ellenében több politikai fogoly szabadlábra helyezését követelik. Az emberablások a feltételeket az El Diaro című lap igazgatójához eljuttatott levélben közölték, s hozzá-

tették, hogy később közzik a kicserélési feltételeket és a Tupamaros szervezet által követelt politikai foglyok nevét.

Az emberablások bejelentették, hogy Dan Mitrióné, az amerikai tisztviselő megsértült a kárián és megemlítették, milyen személyi tárgyak voltak nála elrablásakor.

★

Az uruguayi rendőrség letartóztatta Sergio Eligio da Rosat, aki részt vett a montevidoei amerikai nagykövetség titkárának, Gordon Jonesnek az elrablásában. Mint már jeleztük, a nagykövetségi titkárnak sikerült megszöknie.

Más személyeket is őrizetbe vettek. A tanuk felismerték közöttük a Tupamaros titkos szervezet két vezetőjét, Raul Bidegint és Fernando Garint. Május 19-én mindketten részt vettek a tengerészet fegyverraktára elleni támadásban és 500 lőfegyver zsákmányolásában.

A rendőrség hivatalosan bejelentette, hogy birtokába jutott annak a levélnek, amelyben a brazil konzul és az amerikai tisztviselő elrablói szám szerint meg ne jelölt politikai foglyok szabadon bocsátását követelik két foglyuk ellenében.

Antonio Francese, Uruguay belügyminisztere a rádióban és televízióban a lakosság támogatását kérte az ország demokratikus intézményeinek megmentéséhez.

Természeti csapások

NEPAL

KOLUMBIA

KATMANDU. — Több mint 500 személy halt meg Nepalban az utóbbi napok áradásai és a talajcsuszamlások következtében — közli a France Presse. A legsúlyosabb károkat az ország keleti és nyugati tartományaiól jelentették.

BOGOTA. — Pénteken helyi idő szerint 17.12 órák közepes erősségű földrengést észlelték Kolumbia központi részén, a Bogota, Cali és Medellin városok közötti övezetben. Egyelőre nem érkezett jelentés sem emberáldozatról, sem anyagi károkról.

Buenos Airesben és Caracasban is földrengés volt.

A földrengés itt sem járt emberáldozattal és anyagi kárral.

TÖRÖKORSZÁG

ANKARA. — Péntek este hatalmas tűzvész pusztított Izmir város központjában. Az erős szél által táplált tűz házról házra terjedt, és különösen megrongálta a kormányzó székházat, a törvényszék épületét és a csendőrség főhadiszállását. Emberáldozat nem volt, de a károk tetemesek.